

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9Pc/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118343364
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118343364.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľky P. Q. B., K.. XX. XX. XXXX, Y. X, XXX XX O. O., G.. Q.. Y. B., K.. XX. XX. XXXX, Y. X, XXX XX O. O. proti odporcovi Q. Š., K.. XX. XX. XXXX, V. XXXX/XX, XXX XX Č., o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý platiť na navrhovateľku z titulu výživného mesačne sumu 250,-- Eur počnúc dňom 05. 10. 2018 vždy do 5. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Zaostalé výživné za obdobie od 05. 10. 2018 do 26. 06. 2019 v sume 2 000,-- Eur súd u k l a d á odporcovi platiť v mesačných splátkach po 50,-- Eur spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia až do zaplatenia s tým, že neuhradením jednej zo splátok stane sa ročným celý dlh.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky z a m i e t a .

Týmto d o c h á d z a ku zmene rozsudku Okresného súdu v Čadci v konaní P 131/98 zo dňa 30. 09. 1998 v časti o úprave vyživovacej povinnosti odporcu na navrhovateľku, kde bolo naposledy stanovené výživné 500,-- Sk mesačne.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa domáhala od odporcu svojim návrhom doručeným súdu dňa 05. 10. 2018 zvýšenia výživného na sumu 300,-- Eur mesačne odo dňa 05. 10. 2018.

2. Odporca bol v konaní nečinný.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, jej zástupkyne, spisom 1T/24/2019 tunajšieho súdu, 32P/59/2005 tunajšieho súdu, rozsudkom Okresného súdu v Čadci v konaní 5P/131/1998-22, správou o zárobku matky navrhovateľky, potvrdením o návšteve školy navrhovateľky a zistil tento skutkový stav:

4. Navrhovateľka sa svojim návrhom domáhala zvýšenia výživného od odporcu jej otca, ktoré bolo naposledy stanovené rozsudkom Okresného súdu Čadca P 131/98 zo dňa 30. 09. 1998 sumou 500,-- Sk mesačne na sumu 300,-- Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu na tunajší súd, t.j. 05. 10. 2018. Svoj návrh odôvodňovala tým, že od školského roku 2018/2019 začala študovať na vysokej škole v Nitre Konštantína Filozofa, odbor sociálne služby a poradenstvo. Podľa jej vedomostí má odporca vyživovaciu povinnosť len k jej osobe. S odporcom nekomunikuje od jej piatich rokov z dôvodu, že on o to nemá

záujem. Odporca býva u jeho matky, jej starej matky, s ktorou mávala dobrý kontakt. Podľa jej vedomostí táto plnila vyživovaciu povinnosť voči jej osobe za odporcu. Odporca mohol mať vedomosť od starej mamy, že študuje na vysokej škole. Keďže si v minulosti neplnil riadne vyživovaciu povinnosť, podala podnet na jeho trestné stíhanie. Od tej doby s ňou nekomunikuje ani stará mama.

5. Jej náklady na internát predstavovali v prvom ročníku 44,-- Eur mesačne, ďalej má náklady na stravu a na cestovné z Banskej Bystrice do Nitry. Má možnosť cestovať aj zadarmo, ale nie vždy jej to vychádza. Jedna cesta autobusom stojí 5,50 Eur. Mesačné náklady na lieky a rehabilitácie predstavujú 10,-- Eur. Nasledujúci školský rok nemá schválený internát a teda bude mať zvýšené náklady na privát.

6. Zástupkyňa navrhovateľky, jej matka, uviedla, že nebola nikdy vydatá za otca navrhovateľky. Po tom, čo bolo určené súdom výživné vo výške 500,-- Sk, toto si plnil dobrovoľne. Následne platil 100,-- Eur mesačne, resp. to platili jeho rodičia. V čase, keď bola dcéra v 4. ročníku na strednej škole, prestal platiť výživné.

7. Ona sama je vydatá, dosahuje príjem 800,-- Eur netto. Okrem navrhovateľky má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k dcére, ktorá má 15 rokov a k synovi 14-ročnému. Jej manžel pracuje ako vodič s príjmom 800,-- Eur netto.

8. Odporca má ukončené stredoškolské vzdelanie - priemyslovku. V minulosti robil len príležitostne. V mladosti bol viackrát odsúdený.

9. Z rozsudku Okresného súdu Čadca P 131/98 bolo zistené, že v tej dobe maloletá navrhovateľka bola zverená do osobnej starostlivosti matky a odporcovi bola stanovená vyživovacia povinnosť 500,-- Sk mesačne. Žiaden z rodičov nemal v tej dobe inú vyživovaciu povinnosť.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine 36/2005 Z. z. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k výraznej zmene pomerov na strane navrhovateľky, keď v čase určenia výživného v konaní Okresného súdu Čadca mala necelý jeden rok a v súčasnej dobe navštevuje Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, Fakultu sociálnych vied a zdravotníctva vo forme denného štúdia, prvý ročník.

Došlo nesporne k zvýšeniu nákladov na jej bežné životné potreby v dôsledku veku ako aj s prihliadnutím na vývoj životných nákladov od posledného určenia výživného. Tiež má zvýšené náklady v súvislosti so štúdiom na vysokej škole mimo miesta bydliska.

14. Na strane matky navrhovateľky došlo tiež k zmene pomerov, keď v čase posledného rozhodovania o výživnom nemala inú vyživovaciu povinnosť. V súčasnej dobe je vydatá a má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k 15-ročnej dcére a 14-ročnému synovi.

Z potvrdenia od jej zamestnávateľa súd zistil, že jej priemerný mesačný príjem v Základnej škole s materskou školou Predajná za obdobie september až november 2018 predstavoval sumu 840,-- Eur. Následne nastúpila na Základnú školu s materskou školou v mieste bydliska na zástup počas materskej dovolenky, kde jej čistý príjem za mesiac december 2018 predstavoval sumu 689,22 Eur

15. U odporcu nebolo preukázané, že by mal inú vyživovaciu povinnosť než k navrhovateľke. Bolo zistené, že nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Jeho posledná evidencia trvala od 20. 04. do 30. 09. 2002. Nepoberá dávky v hmotnej núdzi.

16. Súd mal za preukázané, že navrhovateľka v dôsledku prípravy na svoje budúce povolanie formou denného štúdia na vysokej škole nie je objektívne schopná sama sa živiť.

17. Vo vzťahu k jej nákladom súd prihliadol okrem bežných nákladov na zvýšené náklady v súvislosti so štúdiom, jej zdravotným stavom ako aj dochádzkou do miesta bydliska.

18. Súd tiež prihliadol na zárobkové možnosti a schopnosti jej matky, na jej ďalšie vyživovacie povinnosti ako aj na tú skutočnosť, že táto sa podieľa na výžive navrhovateľky aj osobnou starostlivosťou a zabezpečením jej bývania v mieste bydliska ako aj stravy v dobe počas víkendov.

19. Odporca bol v konaní nečinný. Neprodukoval žiadne tvrdenia ani dôkazy ohľadom svojich zárobkových možností a schopností, prípadne objektívnych dôvodov, ktoré by mu bránili sa zamestnať. Zo spisu 1T/24/2019 tunajšieho súdu bolo zistené, že v minulosti bol zamestnaný v zahraničí - v Nemecku a to po celý rok 2017. Mal v tej dobe dosahovať príjem 475,-- Eur a ukončil pracovný pomer dohodou. Od tej doby má príjem podľa jeho tvrdenia výlučne z krátkodobých brigád. Jeho výdavky na základné životné potreby sú 600,-- Eur mesačne. Nie je ženatý, vyživovaciu povinnosť má len k navrhovateľke. S touto neudržiava žiaden kontakt (jeho výpoveď zo dňa 21. 12. 2018).

Z obsahu trestného spisu tiež vyplýva, že obžaloba na odporcu bola podaná z titulu zanedbania povinnej výživy na navrhovateľku, keď súd vychádzal z prehľadu úhrad, podľa ktorého uhradil naposledy výživné v mesiaci november 2017 (č. I. 135 vyšetrovacieho spisu).

Z uvedených dôvodov potom súd u odporcu vychádzal s prihliadnutím na jeho vzdelanie a sumu ním tvrdených životných nákladov z priemernej mzdy v národnom hospodárstve ktorá dosahovala v roku 2018 výšku 1 013,-- Eur pre stanovenie jeho potencionálnych zárobkových možností a schopností.

20. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že primeraná suma výživného od odporcu voči navrhovateľke vzhľadom k jej zvýšeným nákladom predstavuje sumu 250,-- Eur a v tejto časti žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol ako bezdôvodný.

21. Zaostalé výživné za obdobie od podania návrhu na súd do rozhodnutia súdu, t. j. od 05. 10. 2018 do 26. 09. 2019, ktorú súd vyčíslil za mesiace 10/18 až 9/19 v sume 2 000,-- Eur, súd uložil žalovanému zaplatiť v mesačných splátkach po 50,-- Eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozhodnutia až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto ho urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- i) právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písmenách a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).